

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Heinrich Rahn Joachim Friedrich Moltke von

Disputatio De Imperatoris Romano Germanici Maiestate

Rostochii: Kilius, 1642

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766442098>

Druck Freier Zugang

Ja - 1143 1-58.
Z 16.76

42. f. 2

DISPUTATIO
DE
IMPERATORIS
ROMANO GERMA-
NICI MAJESTATE,

Quam

D. T. O. M. A.

P RÆS I D E

Amplissimo ac Consultissimo Viro

Dn. HENRICO RAGNELLI

J. U. D. & Professore Publico Pro-
motore ac Præceptor suo æviternum
colendo

Publicæ disquisitioni submittit

Joachim Friederich von Moltken

Nob: Megap:

Ad diem 22. Januarij Anno 1642.

In auditorio Majori.

ROSTOCHII,

Typis NICOLAI KILLI, Acad. Typogr.
ANNO M. DC. XLII.

DISPUTATIO
De immunitate
IMPERATORIS
ROMANO GERMANICO
NICI MALLESTATE

D. T. O. M. A.

PRAESIDUS

SOPHIAE SIBYLLE FON ROSENTHAL

Nop: Meissb:

ANNO MDLXVII. FEBR. VENIT. ANNO 1642.

ROSTOCHIENSIS

ANNO NICOLAI KIRILI ACACII DUXOZ.

IN NOMINE JESU.

Thesis prima.

MAJESTATIS vocabulum a ma-
gnitudine communiter cum Festo
deducitur. Et quamvis ad res ina-
nimatas etiam referatur, proprieta-
men denotat summam & maximam
reverendam potestatem, atq; honorem.

Thesis II.

Honorem seu dignitatem quando denotat,
umbra potius est, & externa species Majestatis,
quam revera talis, quæ non umbrâ contenta est,
sed & veritatem, seu rem ipsam amplectitur.

Th: III.

Depositâ ergo hac significatione posteriori
Majestatis, quâ solum honorem designat, ani-
mum institutumq; nostrum dirigimus ad prior-
em, quâ denotatur jus ipsum, quod summâ in
potestate, eamq; secuta veneratione consistit.

Th: IV.

Duplex autem est Majestas: Divina & huma-
na. Humana, quæ hujus nostri discursus sit mate-
ria, varijs indigitari solet nominibus.

A 2

In

Th: V.

In jure civili vocatur Imperialis Majestas.
leg. ult. Cod. de U. Augusta Majestas, l 14. C. de
re milit: Principalis auctoritas. N 50. in fin. de
pet. hæred. Vulgo superioritas, suprema juris-
dictio, plenitudo potestatis, absoluta potestas
dicitur.

Th: VI.

Definitur autem, quod sit summa, perpe-
tua, item legibus soluta Rempublicam gu-
mibetnantis potestas in subjectos. Dan: Otto: de
Majest: Imp: Imperant: c. 2 Christ: Besold: lib:

I. polit: cap. 2. S. 7. Arnis: lib: I de Majest: cap:
I. O 3. obvius obvius durus

Th: VII.

Majestatem Imperatoriam summam po-
testatem dico. Quia præditus Majestate

Imperator superioreni supra se neminem a-
gnoscit præter Deum, cuius vicem obti-
net in hoc Mundo, & a quo solummodo de-
pendet. Gentil: diss: Reg: I. pag: 77. Thom: Mi-
chael: de juri d. conclus: 7 lit: e. Richard: Dieter: de sum: Imp: pot: concl: 22. Nam hac Majesta-
te nihil in terris maior; nihil sanctius est. leg: ult:
Cod: de leg: Hinc sacra & sancta meritò audit
Majestas. Licet Bodino in tractatu suo de Repu-
blica lib: I. cap: ult: num: 173. Item Arnolao

nl

s A

Clapmar.

Clapmar: lib: 3. de arc: Rerūmpubl: hæc appella-
 stio to machum moveat apilis oīl autūlo
 iis Th: aVII. qm̄ mūlūtūm
 -i Et quamvis summa potestas à populo in
 Imperatorem lege Regiā sit translata, s. sed
 Et quod Principi. 6. Inst. de Jur. nat. gent. Et civ.
 l. 1. de const. Princ. Non tamen proinde or-
 tum habuit à populo, cum & ipsa, quam po-
 pulus ab initio habuit, & in Imperatorem con-
 tulit, à Deo fuerit.

aniboup. iis Th: IX. ad movinlegorat
 ill Testatur hoc sacra scriptura, quando vult,
 quod non sit potestas, nisi à Deo, ad Rom. 13.
 Hinc David vocat Regem Saul unctum Do-
 minia Sam. 14. v. 7. cap. 26. v. II. Sic Græci
 olim Imperatores suos xps̄s & Kq̄ls, unctos Do-
 mini, appellare solebant, licet unctione non
 uterentur in illorum inauguratione. Freber:
 ad Petr de And. lib. 2 cap. 6. de Rom. Imperio. ex
 Cedrino, Niceta, Et alijs. Et Imperator Justinianus
 passim profitetur Imperium sibi tradi-
 tum à Majestate Cœlesti, leg. 1. in pr. C. de wet.
 jur. encl. l. 2 pr. C. d. of. Præf. Præf. Imperato-
 res quoq; Rom: Germanici à Divino nutu,
 Dei gratiā, Divinā favente clementiā von Got-
 tes Gnaden se constitutos recte scribunt.

A 3 Volu-

Fugger

Th: X.

Volumus hic aliquantum evagari ad præ-eminentiam Imperatoris nostri, afferentes, quod omnes universi Orbis Christiani Principes ei cedant, & omni jure cedere debeant.
Arnif. de jur. Majest. l. I. c. 2. num. 9. Et c. 4 n. II.
Id quod multorum exterorum Regum, & testimonijs & Principum exemplis, demonstrari potest.

Th. XI.

Prærogativam hanc confirmat, quod Imperium Romanum sit unum ex quatuor illis præcipuis Regnis, cui Deus per Prophetam prædixit magnam, & cum ævo duraturam felicitatem: unde id ipsum toto terrarum orbe verendum. *Orthel. in descript. Europa.*

Th: XII.

Licet autem hæc Imperij dignitas & amplitudo, sive fato, sive temporis injuriâ cuncta abligurientis, & sub caducitatis jugum trahentis, sive tot Barbarorum incursionibus & intemperiosis discordijs coangustari, & non parum habescere cæperit: Non tamen propterea Imperium definit esse summum. Absit enim Imperiale potestatem inde aestimemus, quam quis multis imperet, sed quam liberè, ut ait
Arnif. de jur. Majest. c. I. num. 4.

Fulget

Th: XIII.

Fulget ergò adhuc, & fulgebit sempiter-
nis cum Sole & Luna radiis Imperij nostri
splendor & Majestas, quam nec edax ætas, nec
injusta calumniantium absumet iniq[ue]itas,
Tiber: Decian. resp. 19. n. 208. Et seqq. Sed ad no-
stram definitionem revertimur.

Th: XIV.

Diximus Majestatem non solum esse sum-
mam, sed & perpetuam quoq[ue] potestatem. Si
quidem Majestatis summæ nomen non mere-
tur, quæ perpetua non est potestas. *Bodin. lib.
1. c. 8. n. 79. Et 80. de Republ. Richard. Dieter.
disp. de Majest. conclus. 18.*

Th: XV.

Illis igitur, quibus ad breve aliquod tempus
summa potestas tribuitur, Majestas propriè
non competit, sed summæ potestatis, atq[ue] Im-
perij seu Reipubl. custodes duntaxat sunt ap-
pellandi. *Bod. lib: I. d. loc. Christ. Besold. lib. i.
Polit. c. 2. §. 30.*

Th: XVI.

Hinc nec Consulare Imperium apud Ro-
manos, quia annum, nec Dictatoris, quia vi-
tantum Mensium, ullius Majestatis capax fuit.
Hinc nec illi, qui vacante Imperio ejusdem
habent administrationem, quales sunt in Ro-
mano

mano nostro Imperio tempore interregni Se-
renissimi Vicarij, Palatinus & Saxo Electores,
Majestate summâ sunt prædicti *Dieter. in dis-
sert. de Majest. conclus. 21. Thom. Michael de ju-
risdicit. concl. 29.*

Th: XVII.

Tertium deniq; Majestatis requisitum es-
sentiale, in definitione nostra traditum, erat
potestas legibus soluta, ex primo requisito
summa scil: potestate profluens,

Th: XVIII.

Nam eo ipso, quo quis est summus, nec su-
periorem, nec æqualem recognoscit, legibus
subiectus esse nequit, quæ alias superiores es-
sent, aut ab ipso Principe sibi impositæ. *Arnis.
d. Majest. lib. 1. cap. 5. Daniel Otto de Majest.
Imp. & Imperat.*

Th: XIX.

Sed hoc duntaxat de legibus mèrè Civilis-
bus non verò diuinis & naturalibus intelle-
ctum volo.

Th: XX.

Nam, licet summa potestas nulli subijciatur
idominationi, nec à quodam se cogi patiatur,
rationi tamen, & regulis virtutum subijcitur.
Siquidem harum intuitu nullam potestatem
vel Majestatem quis habet, nec ut Princeps,
ouiam

sed ut homo, & civis mundanus, Deoq; subditus consideratur, *Henning Arnis. de Majest. cap. 3. num 7.* Nec unquam Princeps inferiorem & subditam habuit naturam, neq; solutus fuit à dictamine rectæ rationis *Reinking. de Reg. sec. E. Eccl. lib. I. Class. 3. c. 12 Bodin. de Republ. lib. I. c. 8.*

Th: XXI.

Idem statuimus de legibus fundamenta-
libus, quæ cum ipsa Majestate sunt conju-
cta, eamq; immediate concernunt. Hisce enim
æquè, ut naturalibus, & divinis, Imperator est
obligatus, *Zoan. de Roman. Imperat. n. 171.*
Hottoman. Illust. quest. I. Et hoc quidem
ex inita conventione juramento confirma-
tâ venit, qua se Statibus Imperij ultrò
Imperator devinxit. Cum nihil tam con-
gruum sit fidei humanæ, quam pacta servare,
fidemq; datam non fallere, *I. I. ff. d. pact. I. I. ff.*
d. const. pecun.

Th: XXII.

Neq; hæc jurata conventio tollit Majesta-
tem Imperatoris, licet coarctet aliquantum.
Jurat Rex Galliæ, jurat Rex Angliæ, teste
Bodin. lib. I. de Repub. cap. 8. jurat quoq; Hispanus.
Quos tamen Monarchs & Majestate præ-
ditos

B

ditos, nemō negabit. Nullam, inquit *Hott.*
de feud. cap. 29. unquam ita bardam ac stupi-
dam gentem fuisse arbitror, quæ non regem
suum ad fidem & tutelam regni juvandam in-
auguratione adegerit. Nec immerito ita cir-
cumscribitur suprema potestas: cum nemo
facilè tantâ prædictus sit sapientiâ, ut possit in-
maxima rerum licentia modum tenere, ut di-
cit *Otanes apud Herod lib. 3.*

Th: XXIII.
Quando ergo summag & solutam legibus
potestatem Imperatori nostro tribuimus, leges
merè civiles positivas intelligimus, quibus i-
psum minimè subiectum, non saltem docet *l.*
31. ff. de l. sedetiam Aurea Bul. Caroli IV. inpræ-
fat. circa fin. tit. 2. in princip. tit. 13. in fin. E Tit. 16. Re-
cessus Imperij de Anno 1495. de pac. publ. passim in
verb: Von Römischer Königlicher Macht vollen-
kommenheit vnd Rechtem wissen. Item de Anno
1544. §. Als wir aber ibi. auf Käyserlicher Macht
vnd vollenkommenheit.

Th: XXIV.
Dignoscitur autem summa potestas sive
Majestas potissimum ex usu Regalium. Si qui-
dem jura hæc ex natura Majestatis profluunt,
eiq; semper sunt connexa. Quippe sine qui-
bus

bus impossibile esset Majestatem existere.
Henr. Arnis. de Majest. lib. 2. cap. 1. num. 3.
 Hinc & Majestatis dicuntur iura, seu jura
 summi Imperij, *Arnold. Clapm. de arcan. Rer. lib. 1. cap. 10 in pr.* A nostris *Kaiserliche Hochheit vnd reservaten, Reichsab. de Anno 1576 §.*
 Dadurch dann.

Th: XXV.

Quando autem Majestatem ex usu Regalium dignosci asserimus, nō in eam adducimur sententiam, ac si Principes inferiores, superiorem recognoscentes, in Provincijs & territorijs suis aequae Majestate sint præditi, quippe a quibus Regalia exerceri videamus. *Regn. Sixtin. de Regal lib. 1. cap. 5.* Eiusmodi enim assertio nec rationi, nec qualitati Majestatis, nullam subjectionem admittentis, conveniret.

Th: XXVI.

Siquidem Principes inferiores non jure proprio, sed nomine concedentis Regalia possident, adeoq; nec Majestatis participes fiunt, sed reservatur ea soli concedenti, ita ut radicaliter in ipso tanquam fonte perenni Regalia resideant. *arg. c. dudum. 14. §. Nos igitur de præbendis in sexto. Besold: de appellat. cap. 2 n. 6; fol. 59. Andr. Knich. de jur. territor. c. 1. n. 36.*

Prin:

Th: XXVII.

Principes ergo Imperij Regalia' quando exercent, beneficio & auspicijs Imperatorum exercent. R. A de Anno 1521 Ordnung des Landfriedens / sub. tit. handhabung des Friedens. §. darauff beschlossen. ibi: auch bey Verlust aller Gnaden/privilegien, vnd Rechten &c. Quæ sanè verba innuunt, Status Imperij jura Majestatis, quæ habent, tanquam privilegia, accepisse ab Imp. eiq; omnia accepta referenda esse. Quod & ipsi in literis & supplicationibus suis ad Cæsarem perscriptis fatentur, appellando se Cæs. Maj. subjectissimos. Sixtin. de Regal. lib. 1. c 4. num. 8.

Th: XXVIII.

Licet verò, quod fateor, multa & magna concessa sint Proceribus Imperij, quædam tamen, & quidem non parva sibi reservavit Imperator, quæ ob Majestatem & auctoritatem à cæteris Principibus eum discernunt. Valentin. Forst: de Success ab intest. lib 6. cap. 34. n 32.

Th: XXIX.

Non immerito igitur dicitur Caput populi Christiani, Aur. Bull. c. 2. §. 1. & 2. Oberhaupt im Römischen Reich/Reichsab. de anno 1566. §. Dein nach im 64 Jahre. Item: Ein wachend Häupte des Römischen Kaiserthums / Reichsab, de an:

1570.

1570. §. Nach erledigten Puncten. Hinc Ligur.
lib. 6. de Imperatoris Rom. potestate ita canit.

— *Nullum caput ista super se*

Adspicit, excepto cœlorum rege, potestas.

Cui summæ potestati jungit sumnum ho-
norem ille, qui Caroli V. Imp. gloriosissimi
symbolum explicans ita scribit:

Vis ultra? ast ultra non est, quò progrediari

Nil ultra est Aquila, imperijq; decus

Th: XXX.

Sed finem facio, & fateor cum *Illustriß. Ru-*
dolpho Maximil. apud Lansium in Orat: contra
Gall circ. fin. Quod in pulvere Scholastico
multa sœpè de potestate Principum, tan-
quam de ideis Platonicis, varie differantur,
quæ si ad usum communem exigantur, vi-
deatur in somnis fuisse laboratum.

Tantum.

Corollar:

I.

An Imperium sit majus Imperatore? Negat.

II.

*An ius primiarum precum Imperatori post paci-
ficationem religiosam competit. Affirm;*

B 3

An

III.

An conjugium in articulo mortis contractum valeat? Affirm.

IV.

An fides hosti data su servanda? Affirm.

V.

An repressalia, sive pignorationes rerum & personarum pro alterius debito, per se sint licita? N.

VI.

An usucatio, seu prescriptio contrarietur aequitati? A.

JUVENTI PRÆSTANTISSIMO
JOACHIMO FRIDERICO à Moltken/
Nobili Megapolitano.

Dissertationem publicam, de Imperatoris Romanô Germanici Majestate, auspicii, hac paucula è
sincero pectore deprompta apponit.

AH frustra invidiæ quid stringis,
Mome, flagellum?

Quid contra has operas lingua petulca strepis?

Oderit & rodat, qui nil nisi propria laudat;

Qui sapit, estq; bonus, non reprobat opus: Tu

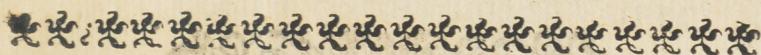
Tu MOLTKEN nobili qui clares no-
mine, perge.

Perge labore tuo, tunc tibi crescat
Honor

Perge Viris tantum te sic ostendere
doctis

In non mortali carmine vivus eris.

M. LAURENTIUS à BODOCK
Eloquen: Prof: P.

VIRO JUVENI

Quà stemma Nobilissimo,
Quà doctrinam Cultissimo,
Quà mores & novem sorores

Praestantissimo

Dn. JOACHIMO FRIDERICO von Moltken
amico suo veteri & integerrimo,
hisce applaudit

Felix MOLTKEN es, mentem cui finxit acutus
Japetionides de meliore luto:
Felix, dum delubra Dices sacraq; Themistis
Endogredi vulgo non remorante studies:
Felix! sic verè es MOLTKEN nobilis, alma
Virtus quem decorat, Nobilis ille mihi,

Salve!

Salve! qui vigili studio impallescere chartis
Clarus haves, Themidos discutiendo favos.
Laudo tuos natus, juris certamina laudo.
Qua auctore subis nobili ab arte yiro.
Laudo inquam juris docta hac scrutinia, Nomen
Nobilius multum clarus ab arte facis.
Si porro ad Themidos tam strenuus iveris aulam,
Iveris ad sancta castra beata Dices:
Juro so Eunomie si non tibi nubere rentet!
Quam mihi, quam cunctis tum generosus eris!

Jacobus von Dorne.

ando quis obscuro loco natus, fraudulatione, nobili alicui familiæ se inferebat titulo cognationis ab aliis, vel ejus familiæ, nobilibus pecuniam, vel aliquid dicet, vel alio modo eosdem fallat. o 1615. vagabundus quidam homo co-uelem Phocam, Palatinum Constanti-
cupans, & ex familia illustri Græcorum iactans, adjumento intercessionū, quas tē impetraverat, in plurimorum prin-
cis, & civitatibus ingentem pecuniæ & emendicavit; cui postea, ob delicti pœnam dictaverunt Scabini Lipsien-
no 1629. Mens. Martio fœminæ cui-
, ex nobili familia se natam & bonis mutato nomine à Nobilibus pecuni-
, pœnam temporalis relegationis in-
runt. *Carpzov. prax. criminal. part. 2.*
iam sequenti num. 41. adducit exem-
pli assumpto nomine Advocati cuius-
eius publicè jactayerat, quem postea audia Senatus virgis coedi, & exilio trinvent & hoc exempla relata à *Valer.*

XVI.

use est, quando quis, personâ sua pla-
nen suum mutat, & se pro alio suppo-
ma apud Historicos aliasq; scripto-
inter quæ notissimum est illud Plau-
ptâforma Amphitheatronis, adversus
nocte quadam, velut è bello rever-
tacubuit. Plura vide apud *Johannem*

B 3

Coras.

C1 B1 A1 C2 B2 A2 B5 A5 20 18 17 16 11
Patch Reference number on UTT
09A

Image Engineering Scan Reference Chart TE63 Serial No.

the scale towards document